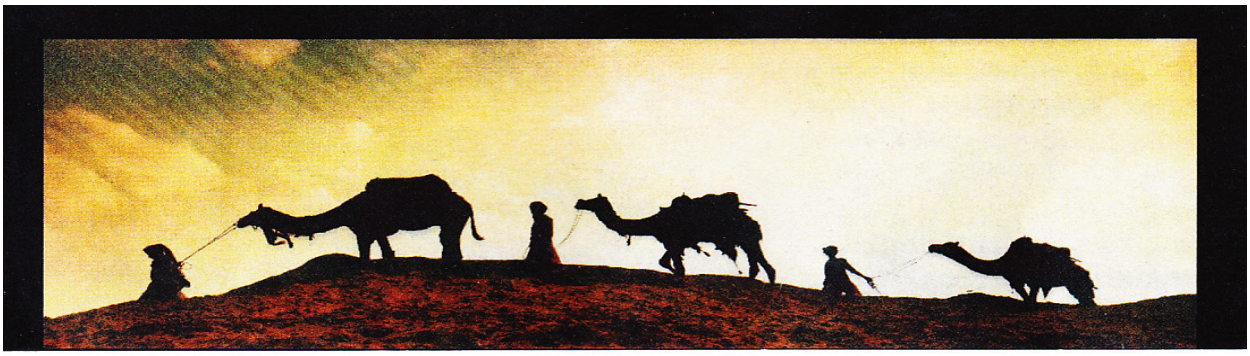

januari 2015

Voorwoord

Al tientallen jaren verzorgt pater Meddens een rondzendbrief om iedereen die dat wil, te informeren over de ontwikkelingen in Ghana, het land dat hem al meer dan 50 jaar aan het hart gaat. Ik ben vereerd met zijn uitnodiging aan mij om de inhoud van de rondzendbrief die nu voor u ligt te verzorgen.

Afgelopen november waren mijn vriendin Saskia Vos en ik drie weken in Ghana waarbij we vakantie combineerden met het bezoeken van projecten waarmee pater Meddens en de stichting Vrienden van Christopher verbonden zijn. Net als voorgaande bezoeken was Ghana inspirerend en verrassend.
Ghana heeft te leiden onder Ebola. Niet dat de ziekte er heerst, maar het belemmert wel de komst van buitenlanders. Ook de politieke onrust in buurland Burkina Faso heeft tot gevolg dat er minder reizigers zijn. Minder reizigers betekent minder handel, minder doorvoer van goederen, minder inkomsten.
Daarnaast voelt ook Ghana de wereldwijde economisch crisis. Toch wordt er olie gewonnen voor de kust van Ghana. Dit moet toch iets opleveren? De gemiddelde Ghanees is sceptisch; het geld verdwijnt in de verkeerde zakken. Zo ook onze gids. Hij wilde ons de gaswinningsfabrieken in de omgeving van Takoradi laten zien. Hij is zo trots op deze activiteiten in Ghana, dat hij voor de fabriek op de foto wilde.

Ook zien we veel ontwikkelingen zoals het verrassend grote aantal huizen dat in aanbouw is. Vergeleken met vijftien jaar geleden is het aantal lemen hutjes dat ik langs de doorgaande wegen zag gehalveerd. Het lijkt of elke Ghanees die in het buitenland verblijft, een huis bouwt in zijn thuisland. Voor zichzelf als oudedagvoorziening, of voor de familie die er nog woont. Dit is een fenomeen dat door heel Ghana te zien is. Ook Bolgatanga en Navrongo, de regio waar onze projecten zijn, kent steeds meer cementbouw.

Verlaat je de doorgaande wegen, dan is het beeld in Noord-Ghana weer net als vijftien jaar geleden, toen ik voor het eerst naar Ghana ging. Pater Meddens herkent deze beelden van vijftig jaar daarvoor. Veel lemen hutjes, verwoestijning in het landschap.
De oogsten zijn al twee jaar slecht en dat maakt dat er honger wordt verwacht vanaf maart. Is er in al die jaren dan niets veranderd?

Foto: Saskia en ik bij de Chief van Kandiga

Schoolfeedingproject in Yebongo

Pater Meddens startte in 2004 met een kleinschalig experimenteel schoolvoedselproject bij enkele scholen in Noord-Ghana. Dit als tegenhanger van een grootschalig landelijk schoolvoedselproject waarbij honderden scholen waren betrokken. Waar het grootschalige project al vijf jaar geleden stopte, gaat het experiment van de pater al het tiende jaar in.
-Het gaat echter niet van een leien dakje. De ouders van de school in het dorpje Yebongo zouden niet meer bereid zijn om de schoolvoedselmaaltijden te bereiden voor de 700 leerlingen. Een van de doelstellingen van onze reis was om met onze Zwitserse projectleider Frans Zemp deze lagere school te bezoeken. Om aldaar onze zorg uit te spreken over het gebrek aan draagvlak die uit de rapportages blijkt. Ons voornemen was om bekend te maken dat we stoppen met ondersteuning van de school.

Op 14 november haalde Frans ons rond 9 uur met zijn witte jeep op, om met ons naar de enige actieve school van het project te gaan. Na 30 minuten op de autosnelweg en 10 minuten op hobbelige zandweg, parkeerde Frans de auto op het stoffige schoolplein tussen de twee hoofdgebouwen in. De klaslokalen waren vol als altijd. Overal lachende kinderen die verrukt waren als ze hun eigen gezicht op ons fototoestel terug herkende.
We werden welkom geheten door het nieuwe schoolhoofd, de voorzitter van de ouderraad en twee docenten met wie we in gesprek zouden gaan over het project. Frans Zemp had de hulp in geroepen van een gepensioneerd docent Victor om miscommunicatie in het gesprek te voorkomen en dat bleek een gouden greep.

Zowel het schoolhoofd als de voorzitter reageerden met onbegrip op onze boodschap om te stoppen. De pensionado stelde zich op als een kundig intermediair en koppelde breedsprakig onze verwachtingen aan hetgeen er aan de uitvoering schortte. Gaandeweg ontstond er een gesprek waarin duidelijk werd waarom er te weinig draagvlak was voor het project. Een aantal ouders was wantrouwend door slechte ervaringen met gemeenschappelijke projecten. En zij kenden de afspraken rondom het schoolvoedselproject onvoldoende. Daarop stelde Victor voor om een “durbar” te organiseren, een dorpsfeest. Zo’n dorpsfeest is een ideaal moment om mensen te informeren en draagvlak op te bouwen.

Ter plekken werd de chief van het dorp gebeld (die vanwege zijn werk in Accra verblijft) omdat hij het initiatief moet ondersteunen. De chief zegde zijn maximale steun toe, en wellicht kon hij vanuit zijn cementwoning in Accra ook voor financiële input zorgen.
Zijn plaatsvervanger, die we bij zijn compound bezochten, zegde onder het genot van verse pinda's toe alles te doen om een doorstart van het project te krijgen. Het schoolhoofd vertrouwde me ter-loops nog toe dat dit haar laatste school was voor haar pensionering in 2016. En deze school moest succesvol zijn voor haar vertrek. -Door haar initiatief hadden de ouders al samen een sanitaire voorziening gemaakt bij de school. Zou het dan toch nog goed komen? We spraken af dat "de school in Yebongo" voor de Kerst actie onderneemt en dat wij dan misschien ondersteuning heroverwegen.

Op dat moment was ik aangenaam verrast door de veerkracht die er getoond werd. In no-time was er afstemming met de chief in Accra en binnen 10 minuten stond de durbar op de agenda. Het meest verheugd was ik wel over het feit dat de mensen met geld uit de eigen gemeenschap (maar elders werkend) werden aangesproken om ook verantwoordelijkheid te nemen. Nu maar afwachten of er ook daadwerkelijk voor eind december actie is.

Eind december ontving ik een bericht van Frans Zemp met bijgevoegde foto's; De durbar op 18 december was zeer geslaagd. Er waren honderden bezoekers en er waren meerdere sprekers die hun werk goed hebben gedaan. Alle misverstanden werden uitgesproken en er werd opnieuw draagvlak gevonden. Dit werd onderstreept door het feit dat er ruim 500 euro, meerdere zakken rijst en een zak uien gedoneerd werd voor het schoolvoedselproject.
En Frans werd bedankt voor al zijn goede werk; hij ontving een traditioneel gewaad en twee parelhoenders. Uiteraard nam Frans ook de gelegenheid om de mensen te bedanken voor de samenwerking.

Frans laat weten dat de school nieuwe samenwerkingsafspraken maakt voor het komende hongerseizoen. Frans heeft, zoals al eerder was afgesproken, geen rol meer in deze nieuwe opzet. De school dient zelf de taken te verdelen en een manier te vinden om zaken te verantwoorden naar ons en naar elkaar. Frans heeft daar vertrouwen in.

In een e-mailbericht adviseert Frans ons om de school het voordeel van de twijfel te geven en dit seizoen nogmaals te ondersteunen. Wij sluiten graag aan bij dit advies, met de wetenschap dat er draagvlak is en verantwoordelijkheid is uitgesproken.
Met een stevige hongerperiode in het vooruitzicht (de oogsten zijn al 2 jaar op rij slecht), zal uw financiële steun zeer welkom zijn! Met uw gift kunnen we vanaf maart weer voedselhulp verstrekken aan 700 leerlingen!

Helpt u mee?
Maak uw gift over naar rekeningnummer NL83RABO0147223415,
van Stg. Vrienden van Christopher te Sevenum ovv schoolfeeding.

Peter Nellen

Aan alle lieve lezers;

Dank voor uw Kerst- en Nieuwjaarswensen en een succesvol 2015 gewenst!
Noteert u even mijn recente nieuwe telefoonnummer? Tel. 0475 – 852371.
Het adres blijft ongewijzigd: Sint Elisabethsdreef 1, 6081 NS Haelen

Pater Frans Meddens